

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 50/17

Luxemburg, 11 mei 2017

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-434/15
Asociación Profesional Elite Taxi / Uber Systems Spain, SL

Volgens advocaat-generaal Szpunar is het elektronische platform Uber weliswaar een innovatief concept, maar behoort het desondanks tot de vervoerssector, zodat Uber kan worden verplicht om te beschikken over de volgens het nationale recht vereiste vergunningen en licenties

Uber kan namelijk geen beroep doen op het beginsel van het vrij verrichten van diensten dat in het Unierecht wordt gewaarborgd voor de diensten van de informatiemaatschappij

Uber is een elektronisch platform waarop via een smartphone met de bijbehorende app een stedelijke vervoersdienst kan worden besteld in de door Uber bediende steden. De app stelt de locatie van de gebruiker vast en vindt beschikbare chauffeurs in de buurt. Wanneer een chauffeur de rit accepteert, geeft de app dit aan de gebruiker door, waarbij hij ook het profiel van de chauffeur krijgt te zien en een prijsindicatie voor het traject naar de door de gebruiker aangegeven bestemming. Na de rit wordt het bedrag automatisch in rekening gebracht via de bankgegevens die de gebruiker bij het accepteren van de app heeft moeten opgeven. De app biedt ook de mogelijkheid om beoordelingen te geven: de chauffeurs kunnen worden beoordeeld door de passagiers, en omgekeerd. Wanneer de beoordelingen gemiddeld beneden een bepaalde drempel uitkomen, kan de chauffeur van het platform worden uitgesloten. Bij de dienst met de naam UberPop wordt het vervoer van de passagiers verricht door particuliere, niet-professionele chauffeurs die daarvoor hun eigen auto gebruiken.

In 2014 heeft de Asociación Profesional Elite Taxi (hierna: „Elite Taxi”), een beroepsorganisatie voor taxichauffeurs in Barcelona (Spanje), bij de Juzgado de lo Mercantil n° 3 de Barcelona (handelsrechter nr. 3, Barcelona, Spanje) een vordering ingesteld om de Spaanse vennootschap Uber Systems Spain (hierna: „Uber Spain”), die deel uitmaakt van een groep die dat platform beheert, te veroordelen wegens oneerlijke mededinging tegenover de chauffeurs van Elite Taxi. Elite Taxi vindt met name dat Uber Spain geen recht heeft om de dienst UberPop in Barcelona aan te bieden. Noch Uber Spain noch de eigenaars noch de chauffeurs van de gebruikte auto's beschikken namelijk over de vergunningen en licenties die zijn vereist volgens de door de stad Barcelona vastgestelde regelgeving inzake taxidiensten.

De Juzgado Mercantil n° 3 de Barcelona is van oordeel dat het voor de beslechting van het geschil nodig is om verschillende Unierechtelijke bepalingen uit te leggen, en heeft om die reden besloten om het Hof van Justitie te vragen hoe de activiteiten van Uber volgens het Unierecht moeten worden gekwalificeerd, en wat de gevolgen van die kwalificatie zijn.

In zijn conclusie van vandaag merkt advocaat-generaal Maciej Szpunar om te beginnen op dat in wezen moet worden bepaald of de diensten van het platform Uber „diensten van de informatiemaatschappij”¹ zijn en dus vallen onder het vrij verrichten van diensten, dan wel of die

¹ Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PB 1998, L 204, blz. 37), zoals gewijzigd bij richtlijn 98/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 juli 1998 (PB 1998 L 217, blz. 18) – vervangen door richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (codificatie) (PB 2015, L 241, blz. 1); richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2000 betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de

diensten tot de vervoerssector² behoren, die wordt gereguleerd door het recht van de lidstaten. In het eerste geval zouden de door de regelgeving van de stad Barcelona vereiste vergunningen en licenties voor de activiteiten van Uber onverenigbaar kunnen zijn met het vrij verrichten van diensten. In het tweede geval zouden de lidstaten in principe echter vrij zijn om de activiteiten van Uber te reguleren.

De advocaat-generaal is van mening dat het weliswaar aan de nationale rechter is om de feiten vast te stellen en te beoordelen, maar dat de dienst in kwestie een **gemengde dienst** is. Een deel van de dienst wordt namelijk langs elektronische weg gerealiseerd, het andere deel per definitie niet.

Een gemengde dienst kan vallen onder het begrip „diensten van de informatiemaatschappij” wanneer 1) de niet langs elektronische weg verrichte dienst economisch onafhankelijk is van de wel langs die weg verrichte dienst (zoals bij onder meer bemiddelingsplatforms voor het kopen van vliegtickets of voor hotelboekingen) of 2) de dienstverrichter de volledige dienst verricht (dat wil zeggen zowel het gedeelte van de dienst dat langs elektronische weg wordt verricht als het gedeelte dat langs niet-elektronische weg wordt verricht), of een beslissende invloed uitoefent op de omstandigheden waaronder die dienst wordt verricht, zodat beide diensten samen een onlosmakelijk geheel vormen. Daarbij moet wel het hoofdbestanddeel (zo niet alle wezenlijke bestanddelen van de transactie) langs elektronische weg worden gerealiseerd (dit is bijvoorbeeld het geval bij de online verkoop van goederen).

Volgens de advocaat-generaal voldoet de door Uber aangeboden dienst aan geen van beide voorwaarden. Op dit punt merkt de advocaat-generaal op dat de chauffeurs die binnen het kader van het platform Uber rijden, geen eigen activiteit uitoefenen die los van dat platform bestaat. Hun activiteiten kunnen juist alleen maar dankzij dit platform bestaan en zouden zonder dat platform geen zin hebben. De advocaat-generaal merkt ook op dat Uber zeggenschap heeft over de factoren die vanuit economisch oogpunt van belang zijn voor de stedelijke vervoersdienst die via dit platform wordt aangeboden. Immers, Uber i) legt de chauffeurs vooraf voorwaarden op om deze activiteiten te kunnen (blijven) uitoefenen; ii) geeft een financiële beloning aan chauffeurs die een groot aantal ritten uitvoeren en geeft de chauffeurs informatie over waar en wanneer de chauffeurs een groot aantal ritten en/of hoge ritprijzen kunnen verwachten (waardoor Uber kan inspelen op schommelingen in de vraag zonder de chauffeurs formele verplichtingen op te leggen); iii) oefent – al is het indirect – invloed uit op de kwaliteit van het werk van de chauffeurs, waarbij het voor de chauffeurs zelfs kan komen tot uitsluiting van het platform, en iv) bepaalt feitelijk de prijs van de dienst.

Al deze kenmerken brengen mee dat Uber niet puur kan worden aangemerkt als bemiddelaar tussen de chauffeurs en de passagiers. Bovendien kan er geen twijfel over bestaan dat bij de gemengde dienst die via het platform Uber wordt aangeboden, het vervoer (dus de niet langs elektronische weg geleverde dienst) de primaire prestatie is en die dienst zijn economische betekenis geeft.

De advocaat-generaal komt tot de conclusie dat de dienst om de passagier en de chauffeur langs elektronische weg met elkaar in contact te brengen, niet autonoom is (zie punt 1 hierboven) en niet het hoofdbestanddeel vormt (zie punt 2 hierboven) ten opzichte van de vervoersdienst. **Om die reden kan de door Uber aangeboden dienst niet worden aangemerkt als „dienst van de informatiemaatschappij”.** Er is eerder sprake van het organiseren en beheren van een volledig systeem voor stedelijk vervoer op aanvraag.

informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt („Richtlijn inzake elektronische handel”) (PB 2000, L 178, blz. 1).

² Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (PB 2006, L 376, blz. 36). Deze richtlijn, waarvan de in de vorige voetnoot genoemde richtlijnen een uitwerking zijn, sluit diensten op het gebied van vervoer van haar werkingsfeer uit, met inbegrip van stedelijk vervoer en taxi's.

Uber biedt verder geen carpooldienst aan, omdat de passagiers de eindbestemming kiezen en de chauffeurs een betaling ontvangen die duidelijk hoger ligt dan puur een vergoeding van de gemaakte kosten.

Omdat de vervoersdienst vanuit economisch perspectief het hoofdbestanddeel vormt, terwijl de dienst om de passagiers via een smartphone-app met de chauffeurs in contact te brengen een ondergeschikt bestanddeel is, stelt de advocaat-generaal het Hof voor om te antwoorden dat **de door het platform Uber aangeboden dienst moet worden aangemerkt als „dienst op het gebied van vervoer”**.

Deze uitlegging betekent dat de activiteiten van Uber **niet worden beheerst door het beginsel van het vrij verkeer van diensten** in het kader van de diensten van de informatiemaatschappij, en dat hiervoor dus de voorwaarden gelden die in de lidstaten worden gesteld aan de toelating tot het nationaal vervoer van vervoersondernemers die niet in de betrokken lidstaat woonachtig zijn³ (in dit geval het bezit van de volgens de regelgeving van de stad Barcelona vereiste vergunningen en licenties).

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, in volledige onafhankelijkheid het Hof een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) wordt gepubliceerd op de website CURIA op de dag waarop de conclusie wordt genomen.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

³ Artikel 91 VWEU.